

Μάθημα/Τάξη:	Αρχαία Προσανατολισμού Γ' Λυκείου
Κεφάλαιο:	Πρωταγόρας
Ονοματεπώνυμο Μαθητή:	
Ημερομηνία:	16/10/2017
Επιδιωκόμενος Στόχος:	75/100

ΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ :

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η, (320D-321B5) Η αρχή της δημιουργίας του ανθρώπου

Ἦν γάρ ποτε χρόνος ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτοις χρόνος ἦλθεν εἰμαρμένος γενέσεως, τυποῦσιν αὐτὰ θεοὶ γῆς ἔνδον ἐκ γῆς καὶ πυρὸς μείζαντες καὶ τῶν ὅσα πυρὶ καὶ γῆ κεράννυται. Ἐπειδὴ δ' ἄγειν αὐτὰ πρὸς φῶς ἔμελλον, προσέταξαν Προμηθεὶ καὶ Ἐπιμηθεὶ κοσμησαί τε καὶ νεῖμαι δυνάμεις ἐκάστοις ὡς πρέπει. Προμηθεὶ δὲ παραιτεῖται Ἐπιμηθεὺς αὐτὸς νεῖμαι, "Νείμαντος δέ μου," ἔφη, "ἐπίσκεψαι" καὶ οὕτω πείσας νέμει. Νέμων δὲ τοῖς μὲν ἰσχὺν ἄνευ τάχους προσῆπτεν, τοὺς δ' ἀσθενεστέρους τάχει ἐκόσμει· τοὺς δὲ ὤπλιζε, τοῖς δ' ἄοπλον διδοὺς φύσιν ἄλλην τιν' αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο δύναμιν εἰς σωτηρίαν. Ἄ μὲν γὰρ αὐτῶν σμικρότητι ἤμπισχεν, πτηνὸν φυγὴν ἢ κατάγειον οἴκησιν ἔνεμεν· ἃ δὲ ἠῦξε μεγέθει, τῷδε αὐτῷ αὐτὰ ἔσωζεν· καὶ τᾶλλα οὕτως ἐπανίσῳν ἔνεμεν. Ταῦτα δὲ ἐμηχανᾶτο εὐλάβειαν ἔχων μὴ τι γένος ἀἴστωθει· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ἀλληλοφθοριῶν διαφυγὰς ἐπήρκεσε, πρὸς τὰς ἐκ Διὸς ὤρας εὐμάρειαν ἐμηχανᾶτο ἀμφιεννῦς αὐτὰ πυκναῖς τε θριξίν καὶ στερεοῖς δέρμασιν, ἱκανοῖς μὲν ἀμῦναι χειμῶνα, δυνατοῖς δὲ καὶ καύματα, καὶ εἰς εὐνάς ἰοῦσιν ὅπως ὑπάρχοι τὰ αὐτὰ ταῦτα στρωμνὴ οἰκεία τε καὶ αὐτοφυῆς ἐκάστω· καὶ ὑποδῶν τὰ μὲν ὄπλαῖς, τὰ δὲ [θριξίν καὶ] δέρμασιν στερεοῖς καὶ ἀναίμοις. Τούντε ὕθεν τροφὰς ἄλλοις ἄλλας ἐξεπόριζεν, τοῖς μὲν ἐκ γῆς βοτάνην, ἄλλοις δὲ δένδρων καρπούς, τοῖς δὲ ρίζας· ἔστι δ' οἷς ἔδωκεν εἶναι τροφήν ζώων ἄλλων βοράν· καὶ τοῖς μὲν ὀλιγογονίαν προσῆψε, τοῖς δ' ἀναλισκομένους ὑπὸ τούτων πολυγονίαν, σωτηρίαν τῷ γένει πορίζων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να γραφεί η μετάφραση του δοθέντος κειμένου. (μονάδες 10)

B.1. «Ἦν γάρ ποτε χρόνος»: Ποια η λειτουργία της φράσης στη δομή του λόγου; (Μονάδες 15)

B.2. Πως προσπάθησε να μοιράσει τις δυνάμεις ο Επιμηθέας; (Μονάδες 15)

B.3. Πώς αντιμετωπίζει ο Σωκράτης τη σοφιστική μέθοδο της διάλεξης;

Β.4.α) να δοθεί από ένα ομόρριζο στη νέα ελληνική για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις της αρχαίας ελληνικής : νείμαντος, προσήπτεν, κατάγειον, έπανισών, αύτοφυής, άναλισκομένοις β) Να δοθούν τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων στην αρχαία ελληνική: άσθενεστέρους, άοπλον, κατάγειον, οίκεία.

ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ 5.4.58-59

ώς δέ άπαξ ήρξατο, έρρει αύτῷ νύκτα τε καί ήμέραν τὸ αίμα, καί πάντα ποιούντες ούκ έδύναντο σχεῖν τὸ ρεῦμα πρὶν έλιποψύχησε· τότε μέντοι έπαύσατο. καί οὔτως έκεῖνος μὲν άποκομισθεῖς εἰς Λακεδαίμονα ήρρώσκει τὸ τε λοιπὸν θέρος καί διὰ χειμῶνος. Οἱ δέ Λακεδαιμόνιοι, έπει έαρ υπέφαινε, πάλιν φρουράν τε έφαινον καί Κλεόμβροτον ήγεῖσθαι έκέλευον. έπει δ' έχων τὸ στράτευμα πρὸς τῷ Κιθαιρῶνι έγένετο, προήσαν αύτῷ οἱ πελτασταί ώς προκαταληψόμενοι τὰ υπέρ τῆς όδοῦ. Θηβαίων δέ καί Άθηναίων προκατέχοντές τινες τὸ άκρον τέως μὲν εἶων αύτούς άναβαίνειν· έπει δ' έπ' αύτοῖς ήσαν, έξαναστάντες έδίωκον καί άπέκτειναν περι τετταράκοντα. τούτου δέ γενομένου ὁ Κλεόμβροτος άδύνατον νομίσας τὸ υπερβῆναι εἰς τήν τῶν Θηβαίων, άπῆγέ τε καί διῆκε τὸ στράτευμα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Γ.1 Να γίνει η μετάφραση του παραπάνω αποσπάσματος. (μονάδες 20)

Γ2. έρρει: το α' ενικό αορίστου β' οριστικής στη φωνή που βρίσκεται

σχεῖν : το β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και ίδιας φωνής

υπέφαινε: το β' ενικό προστακτικής παθητικού αορίστου της άλλης φωνής

άπῆγέ: το γ' πληθυντικό παρακειμένου οριστικής της ίδιας φωνής

άποκομισθεῖς: δοτική πληθυντικού ίδιου γένους

τὸ στράτευμα.: δοτική ενικού

έαρ: γενική ενικού

αύτοῖς: ονομαστική ενικού αρσενικού γένους

εἶων: γ πρόσωπο ευκτικής ενεστώτα της ίδιας φωνής

άδύνατον : να γραφεί το επίρρημα που προκύπτει και τα παραθετικά του. (μονάδες 10)

Γ.3. α) να αναγνωριστούν συντακτικά οι λέξεις: θέρος, ήγεῖσθαι, Άθηναίων, περι τετταράκοντα, τούτου. (μονάδες 5)

Β) να αναγνωριστούν και να αναλυθούν σε προτάσεις οι μετοχές : ποιούντες, ώς προκαταληψόμενοι, γενομένου. (μονάδες 5)